

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ**

**Οι Συνεργατικές Εταιρείες στην Κύπρο και
Προοπτικές Αειφόρου Ανάπτυξης**

Κύριε Αντιπρόεδρε του Συμβουλίου του ΤΕΠΑΚ,

Κύριε Πρόεδρε του Τμήματος Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού,

Αξιόλογοι ομιλητές,

Αγαπητοί προσκεκλημένοι,

Κυρίες και κύριοι

Εκ μέρους του Αν. Εφόρου της Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών και εμένα προσωπικά, επιθυμώ να εκφράσω τα θερμά συγχαρητήρια μου στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο Τμήμα Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού του Πανεπιστημίου, καθώς και σε όλους τους συντελεστές που συνέβαλαν στη διοργάνωση της εκδήλωσης αυτής με θέμα «Αειφόρος Επιχειρηματικότητα: Οικογένεια, Συνεργασία και Κοινότητα», ιδιαίτερα στον Δρ. Ηλία Χατζηηλία και στην Δρ. Σωτηρούλα Λιασίδου που είχαν το γενικό συντονισμό για τη διοργάνωση της εκδήλωσης.

2. Μετά τη διεθνή χρηματοοικονομική κρίση που ξεκίνησε από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής στα τέλη του 2008 και επηρέασε αισθητά τη Χώρα μας με όλα όσα ακολούθησαν και δεδομένου ότι σήμερα η οικονομία της Κύπρου βρίσκεται σε καλύτερη οικονομική κατάσταση, παρά τις οποιεσδήποτε προκλήσεις που εξακολουθούν να υφίστανται, η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων επιχειρηματικών σχημάτων, των κοινωνικών εταίρων, των δημοσίων αρχών και της κοινωνίας ευρύτερα καθίσταται επιβεβλημένη για ένα ισοζυγισμένο επιχειρηματικό περιβάλλον, το οποίο θα συμβάλει αποτελεσματικά τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα στην αειφόρο ανάπτυξη της Χώρας μας.

3. Η αειφόρος ανάπτυξη, όπως ορίζεται στη βιβλιογραφία, «αναφέρεται στην οικονομική ανάπτυξη που σχεδιάζεται και υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα. Γνώμονας της αειφορίας είναι η κατάλληλη απολαβή αγαθών από το περιβάλλον, χωρίς όμως να διακόπτεται η φυσική παραγωγή αυτών των προϊόντων σε ικανοποιητική ποσότητα και στο μέλλον. Η βιώσιμη ανάπτυξη προϋποθέτει ανάπτυξη των παραγωγικών δομών της οικονομίας, παράλληλα με τις υποδομές για μια ευαίσθητη στάση απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και στα οικολογικά προβλήματα. Η βιωσιμότητα υπονοεί ότι οι φυσικοί πόροι υφίστανται εκμετάλλευση με ρυθμό μικρότερο από αυτόν με τον οποίο ανανεώνονται, διαφορετικά δημιουργείται περιβαλλοντική υποβάθμιση. Το μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα της περιβαλλοντικής υποβάθμισης δυνητικά μπορεί να είναι η ανικανότητα του γήινου οικοσυστήματος να υποστηρίξει την ανθρώπινη ζωή.»

4. Συνεπώς σε συντομία, μπορούμε να πούμε ότι Αειφόρος Ανάπτυξη ορίζεται η «ανάπτυξη που καλύπτει τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες.»

5. Το γενικό πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης πρέπει να εναρμονίζεται με τις κατευθυντήριες γραμμές που τέθηκαν από Διεθνείς Διασκέψεις, Συνδιασκέψεις, Διακηρύξεις, Συνέδρια, Χάρτες των Ηνωμένων Εθνών και της UNESCO, καθώς και άλλων Διεθνών Οργανισμών.

6. “Το Σεπτέμβριο του 2015 στο πλαίσιο της 70ής Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών υιοθετήθηκε η «Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη», η οποία ουσιαστικά περιλαμβάνει 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και 169 συνδεδεμένους με αυτούς υπό-στόχους, δίνοντας μία νέα διάσταση στις προσπάθειες σε παγκόσμιο επίπεδο προς την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Όλες οι χώρες, αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες, έχουν από κοινού την ευθύνη για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Η Ατζέντα 2030 ενσωματώνει με ισορροπημένο τρόπο τις τρεις διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης - **οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική** - και αποτυπώνει για πρώτη φορά την ύπαρξη διεθνούς συναίνεσης και κοινής επιδίωξης ως προς τους στόχους της ειρήνης, της ασφάλειας, της δικαιοσύνης για όλους, καθώς και της κοινωνικής ένταξης, οι οποίοι αλληλοενισχύονται στο πλαίσιο της Ατζέντας 2030”.

7. Στη βάση των στόχων αυτών, η Αειφόρος Ανάπτυξη έχει διευρυνθεί ως έννοια, η οποία περιλαμβάνει, εκτός από το φυσικό περιβάλλον, τα θεμελιώδη ζητήματα της φτώχειας, της υγείας, της εξασφάλισης τροφής, της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ειρήνης.

8. Οι πιο πάνω θεμελιώδεις ανθρώπινες ανάγκες είναι πλήρως συνυφασμένες με τη δήλωση που αφορά τη συνεργατική ταυτότητα, η οποία υιοθετήθηκε στο συνέδριο της Διεθνούς Συνεργατικής Ένωσης (International Cooperative Alliance/ICA), που έγινε το 1995 στο Μάντσεστερ του Ηνωμένου Βασιλείου και περιλαμβάνει τον ορισμό της συνεργατικής εταιρείας, τις συνεργατικές Αξίες και τις συνεργατικές Αρχές.

9. «Συνεργατική εταιρεία» είναι μια «αυτόνομη ένωση προσώπων, τα οποία συνδέονται εθελοντικά με σκοπό να εξυπηρετήσουν τις οικονομικές, κοινωνικές, και πολιτιστικές ανάγκες και επιδιώξεις τους μέσω μιας συμμετοχικής και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης».

10. Η πρώτη συνεργατική εταιρεία ιδρύθηκε το 1844 στο Rochdale του Ηνωμένου Βασιλείου, όπου οι συνεργατικές Αρχές και Αξίες καθορίστηκαν και στη συνέχεια υιοθετήθηκαν από τη Διεθνή Συνεργατική Ένωση.

11. Οι συνεργατικές Αρχές περιλαμβάνουν την εθελοντική και ανοικτή συμμετοχή, το δημοκρατικό έλεγχο των μελών, την οικονομική συμμετοχή των μελών, την αυτονομία και ανεξαρτησία, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και πληροφόρηση, τη συνεργασία μεταξύ συνεργατικών εταιρειών και το κοινωνικό ενδιαφέρον. Όσον αφορά τις συνεργατικές Αξίες, αυτές περιλαμβάνουν την αυτοβοήθεια, την αυτοευθύνη, τη δημοκρατία, την ισότητα, τη δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη.

12. Οι συνεργατικές εταιρείες είναι επιχειρήσεις με μετόχους τα ίδια τα μέλη τους, οι οποίες διοικούνται από αυτά έχοντας ένα ενιαίο σκοπό. Ανεξαρτήτως αν τα μέλη μιας συνεργατικής εταιρείας είναι οι πελάτες της, οι εργαζόμενοι, διάφορες επαγγελματικές ομάδες και κλπ (με βάση τον τύπο της συνεργατικής εταιρείας), όλοι έχουν ίσο λόγο (δηλ. ένα μέλος μία ψήφος) στη λήψη αποφάσεων της εταιρείας, καθώς και μερίδιο στα κέρδη (το ονομαζόμενο πλεονάσματα), μέσω π.χ. μερίσματος ή/και επιμερίσματος. Οι συνεργατικές εταιρείες στηρίζονται σε αξίες προς όφελος των μελών

τους και της κοινωνίας γενικότερα, παρά στη μεγιστοποίηση του κέρδους. Ως εκ τούτου, ένα σημαντικό ποσοστό των κερδών (π.χ. τουλάχιστον 50% στην Κύπρο) μεταφέρεται στο αποθεματικό της εταιρείας για περαιτέρω ανάπτυξη. Άλλο χαρακτηριστικό των συνεργατικών εταιρειών είναι το αμοιβαίο όφελος που προκύπτει από την επιχειρηματική σχέση μεταξύ εταιρείας και μελών, και το οποίο προσδιορίζει τα μέλη ως χρήστες σε σχέση με τις δραστηριότητες της εταιρείας.

13. Σε διεθνές επίπεδο και για σχεδόν 200 χρόνια, οι συνεργατικές εταιρείες δημιουργούν θέσεις εργασίας σε πολλά μέρη του κόσμου, με μέλη που ανέρχονται περίπου σε 800 εκατομμύρια. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία της Διεθνούς Συνεργατικής Ένωσης, οι συνεργατικές εταιρείες παρέχουν 100 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Επίσης, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), 5,4 εκατομμύρια άνθρωποι εργοδοτούνται από 160.000 συνεργατικές εταιρείες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στα κράτη-μέλη της ΕΕ. Περαιτέρω, 123 εκατομμύρια μέλη, τα οποία συμμετέχουν στις συνεργατικές εταιρείες αποτελούν πέραν του 1/4 του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

14. Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι, το συνεργατικό μοντέλο στη βασική του μορφή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κοινωνικής επιχειρηματικότητας (social entrepreneurship) και κατ' επέκταση της κοινωνικής οικονομίας (social economy), καθώς ότι οι συνεργατικές εταιρείες συμμετέχουν σε ορισμένους από τους πιο σημαντικούς τομείς της οικονομίας, συμβάλλοντας σημαντικά στη βελτίωση της κοινωνικής ευημερίας των ανθρώπων.

15. Η συνεισφορά του Συνεργατικού Θεσμού διεθνώς σε μια προσπάθεια να λύσει σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα, όπως η εξάλειψη της φτώχειας, η αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας και παραγωγικής απασχόλησης, ιδιαίτερα μεταξύ των γυναικών και των νέων, η ενθάρρυνση και ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, η προώθηση της περιφερειακής οικονομίας και κοινωνικής ανάπτυξης, καθώς και η δίκαιη και βιώσιμη παγκοσμιοποίηση χωρίς εξαιρέσεις, έχει αναγνωριστεί ευρέως κατά καιρούς μέσα από διάφορες δηλώσεις, συμπεράσματα, απόψεις και αναλύσεις των διεθνών και ευρωπαϊκών θεσμών, όπως ο ΟΗΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και άλλοι.

16. Η ανακήρυξη του 2012, ως Διεθνές Έτος Συνεργατισμού από τα Ηνωμένα Έθνη, αποτελεί αναγνώριση της διαχρονικής προσφοράς του Συνεργατισμού διεθνώς στον άνθρωπο και αποκτά ιδιαίτερη σημασία, όταν ο τότε Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών κ. Μπαν Κι Μουν, παρουσιάζοντας το Διεθνές Έτος του Συνεργατισμού στη Γενική Συνέλευση, ανέφερε: «Οι συνεργατικές εταιρείες αποτελούν μια υπενθύμιση προς τη διεθνή κοινότητα ότι είναι εφικτό να πετύχουμε ταυτόχρονα οικονομική βιωσιμότητα και κοινωνική ευθύνη». Με αυτά τα λόγια, ο τότε Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών σκιαγράφησε τις Αξίες του συνεργατικού επιχειρηματικού μοντέλου και την ικανότητα του να «κτίζει ένα καλύτερο κόσμο». Αυτό ήταν και το σύνθημα (slogan) του Διεθνούς Έτους Συνεργατισμού. Το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης και η επεξηγηματική Έκθεση του Γενικού Γραμματέα σημειώνουν τη συνεισφορά των συνεργατικών εταιρειών στις κοινωνίες των κρατών και τονίζουν σαφώς την ανάγκη για στήριξη του Συνεργατικού Θεσμού από όλα τα κράτη-μέλη του ΟΗΕ.

17. Έχει αναμφίβολα αποδειχθεί ότι η παγκόσμια οικονομία χρειάζεται περισσότερο από ένα επιχειρηματικό μοντέλο και εταιρική δομή, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα πιο ισορροπημένο και περισσότερο βιώσιμο μοντέλο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Έχει επίσης αποδειχθεί ότι, ο συνεργατικός θεσμός μπορεί να υπηρετήσει τόσο τους επιχειρηματικούς όσο και τους κοινωνικούς στόχους με ένα αμοιβαίο υποστηρικτικό τρόπο.

18. Ο Συνεργατικός Θεσμός στην Κύπρο έχει μια μακρόχρονη ιστορική διαδρομή 110 χρόνων, η οποία αποτελεί μέρος της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας και είναι ταυτισμένη με όλες τις εκφάνσεις της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της Χώρας. Το Συνεργατικό Κίνημα στην Κύπρο, όπως σε αντίστοιχες περιπτώσεις άλλων χωρών, ήταν αποτέλεσμα των πολύ δυσμενών οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που επικρατούσαν στην Κύπρο κατά τις αρχές του εικοστού αιώνα (φτώχειας, εξαθλίωσης, αναλφαβητισμού, κοινωνικής περιθωριοποίησης των πολιτών, τοκογλυφίας, κλπ). Η οικονομική και κοινωνική προσφορά του Συνεργατικού Θεσμού στην Κύπρο είναι αναμφισβήτητη και αναντίλεκτη. Στη σημερινή εποχή, παρόμοιοι ή άλλοι λόγοι εξακολουθούν να καθιστούν απολύτως χρήσιμη τη δημιουργία και λειτουργία συνεργατικών εταιρειών σε διεθνή επίπεδο, περιλαμβανομένης της Χώρας μας.

19. Παρά τον τερματισμό των εργασιών του συνεργατικού πιστωτικού τομέα, κάτι το οποίο επέφερε σημαντικό πλήγμα στο Συνεργατικό Θεσμό της Κύπρου, ο Συνεργατισμός εξακολουθεί να δραστηριοποιείται στον καταναλωτικό και προμηθευτικό τομέα, στον τομέα διάθεσης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στον τομέα της μεταποίησης και κατασκευής χειροποίητων αγαθών, καθώς και στον τομέα των υπηρεσιών, όπως τον τουρισμό, την υγεία και ευημερία.

20. Μερικά παραδείγματα επιτυχημένων περιπτώσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους συνεργατικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε μερικούς από τους πιο πάνω τομείς με ευρύτερη κοινωνική δραστηριότητα είναι η Συνεργατική Εταιρεία Τριανταφυλοπαραγωγών Αγρού, η Συνεργατική Εταιρεία Μπανανοπαραγωγών Πάφου, η Οργάνωση Παραγωγών και Συνεργατική Εταιρεία Διάθεσης Γεωργικών Προϊόντων (ΣΕΔΙΓΕΠ) Παραλιμνίου, το Συνεργατικό Παντοπωλείο Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς (Πάφους), το Παγκύπριο Συνεργατικό Ταμείο Υγείας και άλλες.

21. Οι πιο πάνω Συνεργατικές Εταιρείες συμβάλλουν στο μέτρο του μεγέθους τους και των δυνατοτήτων τους στην ευρύτερη κοινωνική δραστηριότητα μέσω της προώθησης της γυναικείας και νεανικής επιχειρηματικότητας, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και μείωσης της ανεργίας, της αντιμετώπισης της αστυφιλίας στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, της παροχής προϊόντων και υπηρεσιών σε καλή ποιότητα και χαμηλό κόστος, ιδιαίτερα προς όφελος των οικονομικά ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού καθώς και της διευκόλυνσης των γεωργών μας να προωθήσουν στην αγορά τα προϊόντα τους χωρίς μεσάζοντες.

22. Βεβαίως υπάρχουν και οι μεγαλύτερες Συνεργατικές Εταιρείες, μεταξύ άλλων, ο Συνεργατικός Οργανισμός Ζωοτροφών, η Νέα Συνεργατική Εταιρεία Βιομηχανικής Επεξεργασίας Γεωργικής Παραγωγής (ΣΕΒΕΓΕΠ), ο Συνεργατικός Οργανισμός Διάθεσης Αμπελουργικών Προϊόντων (ΣΟΔΑΠ), η Συνεργατική Εταιρεία Ναυτιλιακών Υπηρεσιών Κύπρου (CO-MARINE), καθώς και η Συνεργατική Προμηθευτική Ένωση Αμμοχώστου - Λάρνακας (ΣΠΕΑΛ) και η Συνεργατική Εταιρεία ΣΥΝΕΡΓΚΑΖ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην εμπορία και προμήθεια υγραερίου.

23. Σημειώνεται ότι πρόσφατα έχουν εγγραφεί δύο ακόμη συνεργατικές εταιρείες στον προμηθευτικό και καταναλωτικό τομέα, η “COOP CITY” (προμηθευτική) και το “COOP STORES” (λιανικό εμπόριο ειδών υπεραγοράς).

24. Η Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών, ως η αρμόδια κυβερνητική Υπηρεσία για την τήρηση του Μητρώου των Συνεργατικών Εταιρειών, την παρακολούθηση εφαρμογής της Συνεργατικής Νομοθεσίας από όλες τις Συνεργατικές Εταιρείες καθώς και για την προώθηση του Συνεργατισμού Θεσμού στην Κύπρο, έχει καταρτίσει Σχέδιο Δράσης για εκσυγχρονισμό του Συνεργατικού Θεσμού στην Κύπρο και προώθηση ίδρυσης νεοσύστατων συνεργατικών εταιρειών (coop start-ups) σε καινοτόμους και άλλους τομείς της οικονομίας με ευρύτερη συμβολή στην αιεφόρο ανάπτυξη και γενικότερα στην κοινωνία.

25. Τομείς δραστηριότητας όπως την αλιεία και ιχθυοκαλλιέργεια, τη μελισσοκομία, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την παραγωγή βιοκαυσίμων, τον αγροτουρισμό, τη βιοκαλλιέργεια, την επεξεργασία-παραγωγή και προώθηση αγροτικών και παραδοσιακών προϊόντων καθώς και προϊόντων χειροτεχνίας σε αγροτικές περιοχές, την παροχή φαρμακευτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών υγείας, την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών (π.χ. φροντίδα ατόμων τρίτης ηλικίας, καθώς και ατόμων με αναπηρία), τις μονάδες ανακύκλωσης και μεταποίησης αγαθών, τους παιδοκομικούς σταθμούς, τις θερμοκοιτίδες για ίδρυση νεοφυών επιχειρήσεων, την περιβαλλοντική μέριμνα, τα θεματικά πάρκα με κοινωνικό σκοπό, καθώς και τα μέσα μεταφοράς και συγκοινωνίας (π.χ. mini buses, taxi) αποτελούν μερικούς από τους τομείς με προοπτικές δραστηριοποίησης από νεοσύστατες συνεργατικές εταιρείες.

26. Η Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης που κατάρτισε, εξασφάλισε τεχνική βοήθεια από την Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για εκπόνηση μελέτης, όσον αφορά το Συνεργατικό Τομέα της Κύπρου με υποβολή εισηγήσεων τόσο στη βάση βέλτιστων πρακτικών που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αναπτυγμένα και επιτυχημένα συνεργατικά κινήματα, όσο και στη βάση των δεδομένων του Συνεργατισμού στην Κύπρο. Η εν λόγω μελέτη εκπονήθηκε από τον Ιταλικό οργανισμό “Legacoop” κατόπιν και επίσκεψης εμπειρογνώμων στην Κύπρο. Σκοπός είναι τόσο η αποτελεσματική λειτουργία των συνεργατικών εταιρειών μέσω

μιας ευέλικτης Νομοθεσίας με αναβαθμισμένη όμως την εσωτερική και εταιρική διακυβέρνηση, όσον και η παροχή κινήτρων σε ενδιαφερομένους για ίδρυση νέων συνεργατικών εταιρειών. Η εν λόγω τροποποίηση της συνεργατικής Νομοθεσίας πρόκειται να προωθηθεί σύντομα στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο και στη συνέχεια στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

27. Επίσης στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας, τριμελής αντιπροσωπεία της Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών, επισκέφτηκε συνεργατικές εταιρείες στην περιφέρεια “Emilia Romagna” της Ιταλίας, όπου δραστηριοποιείται το μεγαλύτερο και πιο επιτυχημένο συνεργατικό κίνημα της Χώρας, με σκοπό την κατάρτιση και απόκτηση εμπειριών σε βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται στο συνεργατικό τομέα της Ιταλίας, δεδομένου και του επιτυχημένου συνεργατικού μοντέλου που η χώρα έχει αναπτύξει. Μεταξύ άλλων έγινε επίσκεψη σε συνεργατική εταιρεία όπου οι εργαζόμενοι είναι και μέλη της εταιρείας (workers cooperative), η οποία δραστηριοποιείται στην καλλιέργεια και εμπορία καλαμποκιού και παραγωγή βιοκαυσίμων (biogas) από το καλαμπόκι. Σημειώνεται ότι τα οποιαδήποτε απόβλητα από την παραγωγή βιοκαυσίμων χρησιμοποιούνται πίσω στην καλλιέργεια. Περαιτέρω, έγινε επίσκεψη σε συνεργατική εταιρεία, επίσης “workers cooperative”, η οποία δραστηριοποιείται στη διαχείριση θεματικών πάρκων όπου απασχολούνται άνεργοι επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων, π.χ. στην εντομολογία, βοτανολογία, αρχαιολογία κλπ., τα οποία επισκέπτονται καθ’ όλη τη διάρκεια του χρόνου, μεταξύ άλλων, και σχολεία από διάφορα μέρη της περιφέρειας. Επίσκεψη έγινε επίσης και σε κοινοτική συνεργατική εταιρεία (community cooperative), η οποία δραστηριοποιείται ως θερμοκοιτίδα για ίδρυση νεοφυών επιχειρήσεων με συμμετοχή, ως μέλη, επαγγελματιών όλων των αναγκαίων ειδικοτήτων για τη λειτουργία μιας επιχείρησης, π.χ. λογιστική, μάρκετινγκ, επιχειρηματική έρευνα κλπ.

28. Η Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών σε αναγνώριση της ανάγκης για περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργατικής κουλτούρας στην Κύπρο, συμμετείχε ως εταίρος στο συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έργο “COOPilot” με θέμα «Reduction of youth unemployment and the setup of cooperatives». Το έργο είχε ως στόχο την ανάπτυξη και ενίσχυση της συνεργατικής κουλτούρας, την απόκτηση των απαιτούμενων συνεργατικών δεξιοτήτων από τους νέους, μέσω της εισδοχής του συνεργατικού μοντέλου, ως εναλλακτικό επιχειρηματικό μοντέλο στο σύστημα

εκπαίδευσης των κρατών μελών, καθώς και την ενθάρρυνση για ίδρυση νέων συνεργατικών εταιρειών σε καινοτόμους και άλλους τομείς της οικονομίας. Στο πλαίσιο των δράσεων που η Υπηρεσία μας ανέπτυξε κατά τη διάρκεια του Έργου, ετοιμάστηκε έκθεση για το Συνεργατικό Τομέα στην Κύπρο και πραγματοποιήθηκε διήμερο συνέδριο /εργαστήριο με θέμα «Ο ρόλος και η σημασία του εκπαιδευτικού συστήματος στην ανάπτυξη της συνεργατικής κουλτούρας». Στο εν λόγω εργαστήριο, μεταξύ άλλων, παρουσιάστηκε από τη Συνεργατική Ομοσπονδία της Ιταλικής περιφέρειας του “Trentino” το επιτυχημένο συνεργατικό μοντέλο της συγκεκριμένης περιφέρειας και έγινε παρουσίαση διαφόρων εκπαιδευτικών και μαθησιακών εργαλείων που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη της συνεργατικής κουλτούρας και την επαφή των νέων με το συνεργατικό μοντέλο από την προ-δημοτική μέχρι και την ανώτατη εκπαίδευση. Έγινε επίσης πρακτική εξάσκηση σε θέματα που αφορούν τη συνεργατική ταυτότητα και το συνεργατικό σύστημα με σκοπό την απόκτηση συνεργατικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων από τους συμμετέχοντες. Το εν λόγω συνέδριο /εργαστήριο είχε τεθεί υπό την αιγίδα του τέως Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Κώστα Καδή. Στο πλαίσιο του Έργου έχει δημιουργηθεί ηλεκτρονική πλατφόρμα, η οποία είναι διαθέσιμη σε όσους ενδιαφέρονται να ενημερωθούν για διάφορα θέματα που αφορούν το συνεργατικό μοντέλο. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα έχουν επίσης αναπτυχθεί σε όλες τις εθνικές γλώσσες των κρατών μελών από τις οποίες συμμετείχαν διάφοροι οργανισμοί, οδηγοί κατευθυντήριων γραμμών σε σχέση με εκπαιδευτικά και μαθησιακά εργαλεία για το συνεργατικό μοντέλο. Η Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών έχει, ήδη, ξεκινήσει προκαταρκτικές επαφές τόσο με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού όσο και με διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα, έτσι ώστε να μελετηθούν τρόποι αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του Έργου, μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος και ιδιαίτερα στο πλαίσιο της επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση, σε προσπάθεια ανάπτυξης και ενίσχυσης της συνεργατικής κουλτούρας και απόκτησης από τους νέους μας της συνεργατικής γνώσης σε θέματα που αφορούν τις συνεργατικές αξίες και αρχές, καθώς και τις συνεργατικές πρακτικές και δεξιότητες. Όλη η σχετική πληροφόρηση βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας μας κάτω από το έργο “COOPilot” (<http://www.coopilot-project.eu>).

29. Η Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών, σε προσπάθεια της επίσης να συμβάλει στην αντιμετώπιση της ανεργίας, συμμετέχει ως εταίρος σε συγχρηματοδοτούμενο έργο από την Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία μέσω του Ταμείου “EEA and Norway

Grants Fund for Youth Employment” με συντονιστή το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και θέμα “A place for Youth in Mediterranean EEA: Resilient and Sharing Economies for NEETs”. Το έργο έχει διάρκεια περίπου 3 1/2 έτη με συνολικό προϋπολογισμό περίπου 2 εκ. ευρώ. Σκοπός του Έργου είναι η εξεύρεση τρόπων αντιμετώπισης της ανεργίας στις παράκτιες και νησιώτικες περιφέρειες της Μεσογείου, αναπτύσσοντας τις δεξιότητες των “NEETs” (δηλ. νέοι εκτός εκπαίδευσης και εργασίας), όσον αφορά την τοπική και πέραν αυτής παραγωγή γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Κατά τη διάρκεια του Έργου, νέοι εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης και εργασίας θα ενταχθούν σε πρόγραμμα κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων σε συνεργατικές εταιρείες στην Κύπρο με απώτερο σκοπό την μετέπειτα ένταξη τους στο ενεργό εργατικό δυναμικό. Περαιτέρω πληροφόρηση βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Έργου (<http://www.youthshare-project.org>), η οποία σύντομα θα αναρτηθεί και στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας μας.

30. Οι προαναφερθείσες προσπάθειες της Υπηρεσίας μας με βάση το Σχέδιο Δράσης της αναμένεται να συμβάλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του Συνεργατικού Θεσμού στην Κύπρο και ταυτόχρονα στην υλοποίηση δράσεων προώθησης της Αειφόρου Ανάπτυξης.

31. Κυρίες και κύριοι, κλείνοντας επιτρέψτε μου να επαναλάβω αυτό που ανέφερα στην αρχή της ομιλίας μου, ότι σήμερα, η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων επιχειρηματικών σχημάτων, των κοινωνικών εταίρων, των δημοσίων αρχών και της κοινωνίας ευρύτερα καθίσταται επιβεβλημένη για ένα ισοζυγισμένο επιχειρηματικό περιβάλλον, το οποίο θα συμβάλει αποτελεσματικά τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα στην αειφόρο ανάπτυξη της Χώρας μας. Οι συνεργατικές εταιρείες πιστεύω μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στα πλαίσια αυτά, δοθέντων των αρχών και του μοντέλου λειτουργίας τους.

(Μαρίνος Άνιφτος)
για Αν. Έφορο Υπηρεσίας
Συνεργατικών Εταιρειών

28.3.2019